

Spor Genel Müdürlüğü Tarafından 2018 Yılında Kaydı Tutulan Sporcu Lisansı Sayılarının Kayıtlı Nüfus Bilgilerine Göre Analizi

Gözde ERSÖZ¹

Korhan ARUN²

ÖZ

Bu çalışmanın amacı Spor Genel Müdürlüğü (SGM) tarafından kayıt altına alınan 2018 yılı sporcu lisansı sayılarının illere, coğrafi bölgelere, cinsiyete ve yaş gruplarının toplam nüfusa ve 10-44 yaş aralığı nüfusuna oranlarını belirlemektir. Araştırma tarama modelinde betimsel bir araştırmadır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre; öncelikle toplam nüfusa göre sporcu sayılarını oranladığımızda Ülkemizde erkek nüfusun % 8' sının, kadın nüfusun % 4' ünün toplam nüfusun ise % 6'nın sporcu lisansına sahip olduğu görülmektedir. Lisansı daha çok çocuk-genç ve yetişkin kesimin çıkardığı göz önünde bulundurularak 10-44 yaş grubunun nüfusuna sporcu lisanslarını oranladığımızda ise erkek nüfusun % 14' ünün, kadın nüfusun % 8' inin toplam nüfusun ise % 11' inin sporcu lisansına sahip olduğu görülmüştür. Bölgesel olarak oranlar incelendiğinde, en fazla lisanslı sporcu sayısının Karadeniz, en az sporcu sayısının ise Güneydoğu Anadolu bölgesinde olduğu görülmektedir. Yaş gruplarına göre incelendiğinde, en çok 35-39 yaş grubunda; en az 40-44 yaş grubunda sporcu lisansı bulunduğu görülmüştür. Araştırmadan elde edilen veriler ışığında Türkiye' deki lisanslı sporcu sayısının genç nüfusun yoğun olan ülkemizde yeterli olmadığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sporcu Lisansı, Gençlik ve Spor, İstatistik, Nüfus Sayımı

Analysis of the Number of Athletes' Licenses Registered by the Sports General Directorate until 2018 According to the Registered Population Information

ABSTRACT

This study aims to determine the ratio of athlete licenses registered by the General Directorate of Sports of Turkey (SGM) by 2018 to the total population of provinces, geographical regions, gender and age groups, and the population of children, youth, and adult age groups (10-44 years). The research is a descriptive research model. According to the total number of licensed athletes registered in 2018, which constitutes the universe of the research, the proportions of licensed athletes according to both total population and 10-44 years old population are analyzed on a provincial and city basis. According to the findings when we compare the number of licensed athletes according to the total population, it is seen that 8% of the male population and 4% of the female population have licensed compared to 6% of the total licensed population. Considering that the child-youth and adult are mostly licensed, it is seen that 14% of the male population, 8% of the female population and 11% of the total population have sportsmen license when we rate the sportsmen's licenses to the population of the 10-44 age group. Regionally, it is seen that the highest number of licensed athletes is in the Black Sea region, and the lowest number of athletes is in the Southeastern Anatolia region. When analyzed according to age groups, it has been observed that mostly in the 35-39 age group and at least 40-44 age group has an athlete

¹Sorumlu Yazar: Fenerbahçe Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, İstanbul- Türkiye, gozde0007@gmail.com , <https://orcid.org/0000-0002-4848-1929>

²Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, Tekirdağ, Türkiye, korhanarun@gmail.com.

license. Considering the data obtained from this study, the number of licensed athletes is not satisfactory depending on the intensity of our country's young population.

Keywords: Sportsman License, Youth and Sports, Statistics, Census

GİRİŞ

Ülkemizde bireylerin spora katılım sıklığı, hangi illerde ve Türkiye' nin hangi bölgelerinde sporcu sayılarının yoğunluk gösterdiği, cinsiyete göre sporcu sayılarının analizi spor ortamlarında çalışan antrenörler, spor yöneticileri ve spor politikasını belirleyen merciler için önemli bir veridir. Spora katılımın artırılması, hem fiziksel, psikolojik ve sosyal açıdan faydalı (Babic ve ark., 2014) olan fiziksel aktivitenin artırılması, hem de ülkemizdeki sportif başarının artırılması açısından çok önemlidir (Smoll ve Smith, 2002). Spora katılımın artırılmasında mevcut katılımcıların analizinin yapılması da bu alanda spor politikası üreten mercilerin planlama yapmasında katkı sağlar. Türkiye' deki Spor Genel Müdürlüğü (SGM)' nün arşivindeki lisanslı sporcu verilerinin 2018 yılı betimsel analizi yapılmamıştır.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı Spor Genel Müdürlüğü (SGM) tarafından kayıt altına alınan kadın, erkek ve toplam sporcu lisansı sayılarının illere, coğrafi bölgelere, cinsiyete ve yaş gruplarına göre nüfusa oranlarını belirlemektir.

YÖNTEM

Araştırma tarama modelinde betimsel bir araştırmadır. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan yaklaşımlardır (Karasar, 2003). Araştırmada doküman incelemesiyle toplanan SGM'nün yıllara göre sunmuş olduğu veriler, Excel (2013) paket programında yapılmıştır.

Araştırma SGM' nün 2018 yılındaki faal (kadın, erkek ve toplam sayılar) sporcuların toplam sayıları baz alınarak gerçekleştirilmiştir. Araştırma sırasında verilerin orijinalliğiyle oynanmamış, reel olarak kullanılmıştır.

Çocuk, genç ve yetişkin nüfus konusunda 10-44 yaş grubu ile araştırma verileri sınırlandırılmıştır. Bu sınırlılık SGM' nün sicil-lisans raporlarında kullanıldığı için tercih edilmiştir.

Örneklem

Bu çalışmanın evreni Türkiye'deki lisanslı sporculardır. Çalışmanın örneklemini ise SGM' nün kayıt altına aldığı 2018 yılında faal olan (2018 yılında vize yaptırıp yarışmalara katılan sporcular) tüm sporculardan oluşmaktadır.

Veri Toplama Teknikleri

Araştırmada yer alan sporcu lisansına dair veriler Spor Genel Müdürlüğü, Sicil Lisans Servisi ile yazışma yapılarak alınmıştır. Her branşın vize dönemi farklı olduğu için faal sporcu sayıları hususundaki SGM' nin web sitesinde yer alan arşiv sekmesindeki veriler doğru olmamaktadır. Dolayısıyla 2018 yılı faal sporcu bilgisi Spor Genel Müdürlüğü, Sicil Lisans Servisi' nden resmi yazışma yapılarak alınmıştır. 2018 yılı nüfus bilgilerine ise Türkiye İstatistik Kurumu web sayfasından ulaşılmıştır (<http://www.tuik.gov.tr>, Erişim tarihi: 18 Mayıs 2019).

Verilerin Analizi

Araştırmanın kapsamını oluşturan 2018 yılındaki faal sporcu sayılarının toplam nüfusa, çocuk, genç ve yetişkin (10-44 yaş) nüfusa il ve coğrafi bölge bazındaki cinsiyet ve yaş grubu farklılığı incelenerek oranlaması Microsoft Excel Paket Programında yapılmıştır.

BULGULAR

Tablo 1. Lisanslı Sporcuların İl Bazında ve Genel Toplamda Nüfusa Oranlarının İncelenmesi

İl	Lisanslı Sporcu Sayıları			2018 Yılı Nüfus Sayıları			Lisansın Nüfusa Oranı		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Genel Toplam	3.261.853	1.646.102	4.907.955	41.139.980	40.863.902	82.003.882	7.93	4.03	5.99
Adana	84.964	42.373	127.337	2.220.125	1.106.811	3.326.936	3.83	3.83	3.83
Adıyaman	36.741	13.537	50.278	624.513	314.998	939.511	5.88	4.30	5.35
Afyonkarahisar	27.459	15.011	42.470	725.568	360.152	1.085.720	3.78	4.17	3.91
Ağrı	21.670	10.017	31.687	539.657	280.923	820.580	4.02	3.57	3.86
Aksaray	15.841	8.403	24.244	412.172	204.792	616.964	3.84	4.10	3.93
Amasya	21.860	11.846	33.706	337.508	169.920	507.428	6.48	6.97	6.64
Ankara	207.601	97.970	305.571	5.503.985	2.728.900	8.232.885	3.77	3.59	3.71
Antalya	96.014	55.981	151.995	2.426.356	1.222.086	3.648.442	3.96	4.58	4.17
Ardahan	7.836	3.934	11.770	98.907	51.593	150.500	7.92	7.63	7.82
Artvin	13.673	7.329	21.002	174.010	87.715	261.725	7.86	8.36	8.02
Aydın	39.860	23.252	63.112	1.097.746	546.092	1.643.838	3.63	4.26	3.84
Balıkesir	39.631	21.766	61.397	1.226.575	612.738	1.839.313	3.23	3.55	3.34
Bartın	15.378	6.315	21.693	198.999	98.913	297.912	7.73	6.38	7.28
Batman	26.343	12.829	39.172	599.103	301.413	900.516	4.40	4.26	4.35
Bayburt	6.715	1.373	8.088	82.274	41.377	123.651	8.16	3.32	6.54
Bilecik	10.657	6.753	17.410	223.448	116.923	340.371	4.77	5.78	5.12
Bingöl	12.217	4.473	16.690	281.205	143.524	424.729	4.34	3.12	3.93
Bitlis	27.602	13.637	41.239	349.396	181.970	531.366	7.90	7.49	7.76
Bolu	17.922	9.500	27.422	311.810	154.711	466.521	5.75	6.14	5.88
Burdur	18.340	10.501	28.841	269.926	135.240	405.166	6.79	7.76	7.12
Bursa	147.702	70.976	218.678	2.994.521	1.498.219	4.492.740	4.93	4.74	4.87
Çanakkale	20.149	13.026	33.175	540.662	273.092	813.754	3.73	4.77	4.08
Çankırı	10.761	5.886	16.647	216.362	109.512	325.874	4.97	5.37	5.11
Çorum	27.134	11.717	38.851	536.483	265.678	802.161	5.06	4.41	4.84
Denizli	46.319	28.630	74.949	1.027.782	512.109	1.539.891	4.51	5.59	4.87
Diyarbakır	46.473	27.455	73.928	1.732.396	875.468	2.607.864	2.68	3.14	2.83
Düzce	16.849	8.568	25.417	387.844	194.051	581.895	4.34	4.42	4.37
Edirne	18.312	11.864	30.176	411.528	209.390	620.918	4.45	5.67	4.86
Elazığ	23.584	8.576	32.160	595.638	296.641	892.279	3.96	2.89	3.60
Erzincan	16.632	6.860	23.492	236.034	120.348	356.382	7.05	5.70	6.59
Erzurum	44.201	16.451	60.652	767.848	383.435	1.151.283	5.76	4.29	5.27
Eskişehir	46.669	28.812	75.481	871.187	434.112	1.305.299	5.36	6.64	5.78
Gaziantep	74.529	44.119	118.648	2.028.563	1.023.716	3.052.279	3.67	4.31	3.89
Giresun	17.013	8.130	25.143	453.912	226.067	679.979	3.75	3.60	3.70
Gümüşhane	9.712	4.340	14.052	162.748	82.468	245.216	5.97	5.26	5.73
Hakkari	9.997	4.404	14.401	286.470	157.107	443.577	3.49	2.80	3.25
Hatay	60.248	30.716	90.964	1.609.856	809.484	2.419.340	3.74	3.79	3.76

Ersöz, G., Arun, K./Spor Genel Müdürlüğü Tarafından 2018 Yılında Kaydı Tutulan Sporcu Lisansı Sayılarının Kayıtlı Nüfus Bilgilerine Göre Analizi

İğdır	12.085	5.220	17.305	197.456	102.171	299.627	6.12	5.11	5.78
İsparta	18.670	10.664	29.334	441.412	219.681	661.093	4.23	4.85	4.44
İstanbul	448.149	207.103	655.252	15.067.724	7.542.231	22.609.955	2.97	2.75	2.90
İzmir	138.731	73.886	212.617	4.320.519	2.152.585	6.473.104	3.21	3.43	3.28
Kahramanmaraş	52.030	19.518	71.548	1.144.851	580.410	1.725.261	4.54	3.36	4.15
Karabük	15.420	8.919	24.339	248.014	124.596	372.610	6.22	7.16	6.53
Karaman	15.094	9.718	24.812	251.913	125.992	377.905	5.99	7.71	6.57
Kars	9.477	4.088	13.565	288.878	149.510	438.388	3.28	2.73	3.09
Kastamonu	17.095	9.126	26.221	383.373	191.431	574.804	4.46	4.77	4.56
Kayseri	68.488	32.830	101.318	1.389.680	696.658	2.086.338	4.93	4.71	4.86
Kırıkkale	20.849	10.198	31.047	286.602	143.305	429.907	7.27	7.12	7.22
Kırklareli	12.228	8.355	20.583	360.860	185.181	546.041	3.39	4.51	3.77
Kırşehir	23.292	16.335	39.627	241.868	120.278	362.146	9.63	13.58	10.94
Kilis	9.826	6.014	15.840	142.541	72.841	215.382	6.89	8.26	7.35
Kocaeli	111.143	70.270	181.413	1.906.391	963.326	2.869.717	5.83	7.29	6.32
Konya	79.328	41.807	121.135	2.205.609	1.094.441	3.300.050	3.60	3.82	3.67
Kütahya	20.529	10.677	31.206	577.941	284.675	862.616	3.55	3.75	3.62
Malatya	41.247	19.211	60.458	797.036	396.877	1.193.913	5.18	4.84	5.06
Manisa	53.121	29.634	82.755	1.429.643	720.337	2.149.980	3.72	4.11	3.85
Mardin	27.010	12.010	39.020	829.195	417.000	1.246.195	3.26	2.88	3.13
Mersin	65.473	33.994	99.467	1.814.468	905.520	2.719.988	3.61	3.75	3.66
Muğla	45.371	25.514	70.885	967.487	493.140	1.460.627	4.69	5.17	4.85
Muş	12.782	4.656	17.438	407.992	208.431	616.423	3.13	2.23	2.83
Nevşehir	11.400	7.085	18.485	298.339	147.438	445.777	3.82	4.81	4.15
Niğde	16.900	9.101	26.001	364.707	183.109	547.816	4.63	4.97	4.75
Ordu	37.823	19.394	57.217	771.932	386.547	1.158.479	4.90	5.02	4.94
Osmaniye	37.109	16.095	53.204	534.415	269.875	804.290	6.94	5.96	6.62
Rize	21.871	11.649	33.520	348.608	174.130	522.738	6.27	6.69	6.41
Sakarya	34.880	16.794	51.674	1.010.700	505.645	1.516.345	3.45	3.32	3.41
Samsun	63.595	31.479	95.074	1.335.716	662.086	1.997.802	4.76	4.75	4.76
Siirt	18.434	6.813	25.247	331.670	171.189	502.859	5.56	3.98	5.02
Sinop	19.212	10.476	29.688	219.733	109.296	329.029	8.74	9.58	9.02
Sivas	30.409	13.582	43.991	646.608	323.575	970.183	4.70	4.20	4.53
Şanlıurfa	47.552	19.338	66.890	2.035.809	1.026.719	3.062.528	2.34	1.88	2.18
Şırnak	17.918	8.914	26.832	524.190	277.585	801.775	3.42	3.21	3.35
Tekirdağ	31.362	16.734	48.096	1.029.927	527.975	1.557.902	3.05	3.17	3.09
Tokat	26.132	12.140	38.272	612.646	305.977	918.623	4.27	3.97	4.17
Trabzon	32.072	15.247	47.319	807.903	399.377	1.207.280	3.97	3.82	3.92
Tunceli	8.433	5.260	13.693	88.198	49.118	137.316	9.56	10.71	9.97
Uşak	13.392	6.575	19.967	367.514	182.931	550.445	3.64	3.59	3.63
Van	31.946	10.772	42.718	1.123.784	574.461	1.698.245	2.84	1.88	2.52
Yalova	16.305	8.296	24.601	262.234	131.403	393.637	6.22	6.31	6.25
Yozgat	21.602	11.199	32.801	424.981	211.936	636.917	5.08	5.28	5.15

Zonguldak	21.460	12.082	33.542	599.698	297.303	897.001	3.58	4.06	3.74
-----------	--------	--------	--------	---------	---------	---------	------	------	------

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre; öncelikle toplam nüfusa göre sporcu sayılarını oranladığımızda Ülkemizde erkek nüfusun % 8' sının, kadın nüfusun % 4' ünün toplam nüfusun ise % 6'nın sporcu lisansına sahip olduğu görülmektedir. Toplam nüfusa göre en çok lisanslı sporcu sayısına sahip

olan, hem toplam hem de kadın ve erkek lisans kayıtlarında Kırşehir, Tunceli ve Sinop illeri olduğu görülmüştür. Toplam nüfusa göre en az lisanslı sporcu sayısına sahip olan, hem toplam hem de kadın ve erkek lisans kayıtlarında Şanlıurfa, Muş, Van, Şırnak, Hakkari, Kars illeri olduğu görülmüştür.

Tablo 2. 2018 Yılı Toplam Sporcu Lisansı Sayılarının Genç Nüfusa Oranı

II	Toplam Lisanslı Sporcu Sayıları			Genç Nüfus Sayıları (10-44 yaş)			Toplam Lisansın Genç Nüfusa Oranı		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Genel toplam	3.261.853	1.646.102	4.907.955	22566183	21777356	44343539	14.45	7.56	11.07
Adana	84.964	42.373	127.337	599367	591650	1191017	14.18	7.16	10.69
Adıyaman	36.741	13.537	50.278	176881	171411	348292	20.77	7.90	14.44
Afyonkarahisar	27.459	15.011	42.470	188101	185565	373666	14.60	8.09	11.37
Ağrı	21.670	10.017	31.687	168488	149845	318333	12.86	6.68	9.95
Aksaray	15.841	8.403	24.244	113645	111276	224921	13.94	7.55	10.78
Amasya	21.860	11.846	33.706	86341	78900	165241	25.32	15.01	20.40
Ankara	207.601	97.970	305.571	1508357	1494570	3002927	13.76	6.56	10.18
Antalya	96.014	55.981	151.995	657804	641755	1299559	14.60	8.72	11.70
Ardahan	7.836	3.934	11.770	28066	23909	51975	27.92	16.45	22.65
Artvin	13.673	7.329	21.002	42183	38786	80969	32.41	18.90	25.94
Aydın	39.860	23.252	63.112	268940	262735	531675	14.82	8.85	11.87
Balıkesir	39.631	21.766	61.397	293144	274972	568116	13.52	7.92	10.81
Bartın	15.378	6.315	21.693	49467	47409	96876	31.09	13.32	22.39
Batman	26.343	12.829	39.172	183305	179137	362442	14.37	7.16	10.81
Bayburt	6.715	1.373	8.088	23138	21736	44874	29.02	6.32	18.02
Bilecik	10.657	6.753	17.410	65203	53234	118437	16.34	12.69	14.70
Bingöl	12.217	4.473	16.690	85697	79825	165522	14.26	5.60	10.08
Bitlis	27.602	13.637	41.239	109668	98156	207824	25.17	13.89	19.84
Bolu	17.922	9.500	27.422	81108	78798	159906	22.10	12.06	17.15
Burdur	18.340	10.501	28.841	68940	63501	132441	26.60	16.54	21.78
Bursa	147.702	70.976	218.678	804522	784032	1588554	18.36	9.05	13.77
Çanakkale	20.149	13.026	33.175	136387	123811	260198	14.77	10.52	12.75
Çankırı	10.761	5.886	16.647	53967	48936	102903	19.94	12.03	16.18
Çorum	27.134	11.717	38.851	129998	127619	257617	20.87	9.18	15.08
Denizli	46.319	28.630	74.949	269707	263928	533635	17.17	10.85	14.04
Diyarbakır	46.473	27.455	73.928	521109	502644	1023753	8.92	5.46	7.22
Düzce	16.849	8.568	25.417	104806	102211	207017	16.08	8.38	12.28
Edirne	18.312	11.864	30.176	105391	93078	198469	17.38	12.75	15.20
Elazığ	23.584	8.576	32.160	163082	158855	321937	14.46	5.40	9.99

Ersöz, G., Arun, K./Spor Genel Müdürlüğü Tarafından 2018 Yılında Kaydı Tutulan Sporcu Lisansı Sayılarının Kayıtlı Nüfus Bilgilerine Göre Analizi

Erzincan	16.632	6.860	23.492	66082	59603	125685	25.17	11.51	18.69
Erzurum	44.201	16.451	60.652	217328	214587	431915	20.34	7.67	14.04
Eskişehir	46.669	28.812	75.481	230341	220712	451053	20.26	13.05	16.73
Gaziantep	74.529	44.119	118.648	586462	569159	1155621	12.71	7.75	10.27
Giresun	17.013	8.130	25.143	106946	102596	209542	15.91	7.92	12.00
Gümüşhane	9.712	4.340	14.052	45504	42351	87855	21.34	10.25	15.99
Hakkari	9.997	4.404	14.401	110796	83170	193966	9.02	5.30	7.42
Hatay	60.248	30.716	90.964	436258	427873	864131	13.81	7.18	10.53
İğdır	12.085	5.220	17.305	59744	53277	113021	20.23	9.80	15.31
Isparta	18.670	10.664	29.334	116266	111732	227998	16.06	9.54	12.87
Istanbul	448.149	207.103	655.252	4352426	4261241	8613667	10.30	4.86	7.61
Izmir	138.731	73.886	212.617	1130776	1090235	2221011	12.27	6.78	9.57
Kahramanmaraş	52.030	19.518	71.548	319891	309124	629015	16.26	6.31	11.37
Karabük	15.420	8.919	24.339	66630	61595	128225	23.14	14.48	18.98
Karaman	15.094	9.718	24.812	67396	65524	132920	22.40	14.83	18.67
Kars	9.477	4.088	13.565	86340	77650	163990	10.98	5.26	8.27
Kastamonu	17.095	9.126	26.221	92169	85429	177598	18.55	10.68	14.76
Kayseri	68.488	32.830	101.318	383168	373389	756557	17.87	8.79	13.39
Kırıkkale	20.849	10.198	31.047	74573	72342	146915	27.96	14.10	21.13
Kırklareli	12.228	8.355	20.583	95209	82667	177876	12.84	10.11	11.57
Kırşehir	23.292	16.335	39.627	62774	60361	123135	37.10	27.06	32.18
Kilis	9.826	6.014	15.840	41247	37995	79242	23.82	15.83	19.99
Kocaeli	111.143	70.270	181.413	545521	524889	1070410	20.37	13.39	16.95
Konya	79.328	41.807	121.135	595869	588517	1184386	13.31	7.10	10.23
Kütahya	20.529	10.677	31.206	145641	144533	290174	14.10	7.39	10.75
Malatya	41.247	19.211	60.458	214003	212392	426395	19.27	9.05	14.18
Manisa	53.121	29.634	82.755	374833	351000	725833	14.17	8.44	11.40
Mardin	27.010	12.010	39.020	247088	240385	487473	10.93	5.00	8.00
Mersin	65.473	33.994	99.467	477103	471225	948328	13.72	7.21	10.49
Muğla	45.371	25.514	70.885	247629	230181	477810	18.32	11.08	14.84
Muş	12.782	4.656	17.438	123852	116882	240734	10.32	3.98	7.24
Nevşehir	11.400	7.085	18.485	77076	76347	153423	14.79	9.28	12.05
Niğde	16.900	9.101	26.001	100008	95151	195159	16.90	9.56	13.32
Ordu	37.823	19.394	57.217	188885	181532	370417	20.02	10.68	15.45
Osmaniye	37.109	16.095	53.204	145133	139697	284830	25.57	11.52	18.68
Rize	21.871	11.649	33.520	87715	83673	171388	24.93	13.92	19.56
Sakarya	34.880	16.794	51.674	271488	265646	537134	12.85	6.32	9.62
Samsun	63.595	31.479	95.074	342511	337935	680446	18.57	9.32	13.97
Siirt	18.434	6.813	25.247	105736	95559	201295	17.43	7.13	12.54
Sinop	19.212	10.476	29.688	50068	47864	97932	38.37	21.89	30.31
Sivas	30.409	13.582	43.991	170118	165040	335158	17.88	8.23	13.13
Şanlıurfa	47.552	19.338	66.890	584734	570033	1154767	8.13	3.39	5.79
Şırnak	17.918	8.914	26.832	180261	150424	330685	9.94	5.93	8.11

Tekirdağ	31.362	16.734	48.096	292697	266439	559136	10.71	6.28	8.60
Tokat	26.132	12.140	38.272	155755	149444	305199	16.78	8.12	12.54
Trabzon	32.072	15.247	47.319	204931	201299	406230	15.65	7.57	11.65
Tunceli	8.433	5.260	13.693	28842	18405	47247	29.24	28.58	28.98
Uşak	13.392	6.575	19.967	94842	93101	187943	14.12	7.06	10.62
Van	31.946	10.772	42.718	349870	328910	678780	9.13	3.28	6.29
Yalova	16.305	8.296	24.601	67413	64367	131780	24.19	12.89	18.67
Yozgat	21.602	11.199	32.801	109173	105382	214555	19.79	10.63	15.29
Zonguldak	21.460	12.082	33.542	152250	146208	298458	14.10	8.26	11.24

Lisansı daha çok çocuk-genç ve yetişkin kesimin çıkardığı göz önünde bulundurularak 10-44 yaş grubunun nüfusuna sporcu lisanslarını oranladığımızda ise erkek nüfusun % 14' ünün, kadın nüfusun % 8' inin toplam nüfusun ise % 11' inin sporcu lisansına sahip olduğu görülmüştür. 10-44 yaş grubu toplam nüfusuna göre en çok Kırşehir, Sinop, Tunceli, Artvin ve Ardahan illerinde toplam sporcu lisansı kaydı görülmüştür. Bu yaş

grubunda erkek lisansı kayıtlarının nüfusa oranladığımızda en çok oranı Kırşehir, Sinop, Tunceli, Bartın ve Bayburt alırken; kadın sporcu sayılarında en çok oranın Kırşehir, Sinop, Tunceli, Artvin ve Ardahan' da olduğu belirlenmiştir. 10-44 yaş grubu toplam nüfusuna göre sporcu sayısına en az sahip olan iller ise kadın, erkek ve toplam nüfusa göre Şanlıurfa, Van, Hakkari ve Diyarbakır olduğu görülmüştür.

Tablo 3. Lisanslı sporcuların il bazında ve genel toplamda nüfusa oranlarının incelenmesi

Bölgeler	Lisans Sayıları			Nüfus Sayıları			Lisans Sayılarının Toplam Nüfusa Oranı		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek (%)	Kadın (%)	Toplam (%)
Akdeniz	432.848	219.842	652.690	10.461.409	5.249.107	15.710.516	2.76	1.40	4.15
Doğu Anadolu	279.709	117.559	397.268	6.058.499	3.096.109	9.154.608	3.06	1.28	4.34
Güneydoğu Anadolu	606.617	278.212	884.829	15.390.405	7.836.316	23.226.721	2.61	1.20	3.81
Ege	1.054.094	519.947	1.574.041	27.359.568	13.838.524	41.198.092	2.56	1.26	3.82
İç Anadolu	568.234	292.926	861.160	13.114.013	6.524.048	19.638.061	2.89	1.49	4.39
Karadeniz	343.310	172.767	516.077	7.180.420	3.573.718	10.754.138	3.19	1.61	4.80
Marmara	1.458.752	744.863	2.203.615	38.148.583	19.090.171	57.238.754	2.55	1.30	3.85

Tablo 3' de 2018 yılındaki lisanslı sporcu sayılarının Ülkemizin yedi coğrafi bölgesindeki toplam nüfusa göre oranları ortaya konulmuştur. Tablo 3 incelendiğinde, toplam nüfusa göre en fazla lisanslı sporcu sayısının Karadeniz, en az sporcu sayısının ise Güneydoğu Anadolu bölgesinde olduğu görülmektedir. Karadeniz bölgesini sırasıyla Doğu Anadolu, İç Anadolu, Akdeniz,

Marmara, Ege ve Güneydoğu Anadolu bölgeleri izlemektedir. Bu sonuçlara göre toplam nüfusu en az olan doğu Anadolu bölgesi sporcu oranıyla ikinci sıradadır, buna karşılık en fazla nüfusa ve uygun bölgesel iklime sahip ege bölgesi ise sondan ikinci sırada yer almaktadır. Kadın ve erkek sporcu yüzdelerinin ise yaklaşık yarı yarıya olduğu görüldü.

Tablo 4. 2018 Yılı Toplam Sporcu Lisansı Sayılarının Çocuk, Genç ve Yetişkin Nüfusa Oranı

Bölgeler	Lisans Sayıları			44 Yaşa Kadar Nüfus Sayıları			Lisans Sayılarının 44 Yaşa Kadar Oranı		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek (%)	Kadın (%)	Toplam (%)
Akdeniz	432.848	219.842	652.690	2.820.762	2.756.557	5.577.319	7.76	3.94	11.70
Doğu Anadolu	279.709	117.559	397.268	1.811.858	1.675.466	3.487.324	8.02	3.37	11.39
Güneydoğu Anadolu	606.617	278.212	884.829	4.609.221	4.328.660	8.937.881	6.79	3.11	9.90
Ege	1.054.094	519.947	1.574.041	7.798.992	7.375.058	15.174.050	6.95	3.43	10.37
İç Anadolu	568.234	292.926	861.160	3.546.465	3.477.547	7.024.012	8.09	4.17	12.26
Karadeniz	343.310	172.767	516.077	1.809.276	1.748.554	3.557.830	9.65	4.86	14.51
Marmara	1.458.752	744.863	2.203.615	10.575.866	10.271.923	20.847.789	7.00	3.57	10.57

Tablo 4’ de 2018 yılındaki lisanslı sporcu sayılarının Ülkemizin yedi coğrafi bölgesindeki çocuk, genç ve yetişkin (10-44 yaş) nüfusa göre oranları ortaya konulmuştur. Tablo 4 incelendiğinde, bölgesel olarak en fazla sporcu Karadeniz bölgesindedir. Buna karşın, en az sporcunun Güneydoğu Anadolu

bölgesinde olduğu görülmektedir. Çocuk, genç ve yetişkin nüfusu en kalabalık olan Marmara bölgesi de çok az farkla Güneydoğu Anadolu bölgesinin üzerinde yer almaktadır. Bu sayılar Karadeniz hariç çocuk, genç ve yetişkin lisanslı sporcu yüzdelerinin aslında bölgeden bölgeye çok değişmediğini göstermektedir. Buna ek olarak, kadın ve erkek sporcu yüzdelerinin ise yaklaşık yarı yarıya olduğu görülmektedir.

Tablo 5. Yaş Gruplarına Göre 2018 Yılı Toplam Sporcu Lisansı Sayılarının Çocuk, Genç ve Yetişkin Nüfusa Oranı

Yaş Grubu	Toplam	%
10-14	6.340.423	14.30
15-19	6.424.267	14.49
20-24	6.547.129	14.76
25-29	6.276.469	14.15
30-34	6.333.153	14.28
35-39	6.576.072	14.83
40-44	5.846.026	13.18
44 yaşa kadar toplam nüfus	443.435.39	

Tablo 5’ de yaş gruplarına göre 2018 yılındaki lisanslı sporcu sayılarının çocuk, genç ve yetişkin (10-44 yaş) nüfusa göre oranları ortaya konulmuştur. Tablo 5 incelendiğinde, yaş gruplarına göre çocuk,

genç ve yetişkin nüfusuna oranla en çok 35-39 yaş grubu lisans sayısı bulunurken; en az 40-44 yaş grubunda sporcu lisansı bulunmaktadır.

TARTIŞMA ve SONUÇ

2018 yılı sporcu sayılarını toplam nüfusa oranlandığında Ülkemizde erkek nüfusun %8’ sının, kadın nüfusun %4’ ünün toplam

nüfusun ise %6’nın sporcu lisansına sahip olduğu görülmektedir. Türkiye’ deki illere göre sporcu sayıları incelendiğinde kadın ve erkeklerde en çok Kırşehir, Tunceli ve Sinop illerinde; en az ise Şanlıurfa, Muş, Van,

Şırnak, Hakkari, Kars lisanslı sporcu var olduğu görülmüştür. Sporcu lisansını toplam nüfusa oranı değerlendirildiğinde yaşlı nüfus spor yapmadığı için sporcu lisansı sayılarının yüzdelik oranı bu durumdan etkilendiği için; SGM' nün sicil lisans raporlarında kullandığı çocuk, genç ve yetişkin nüfus oranları ayrıca çalışmada hesaplanmıştır. Çocuk, genç ve yetişkin nüfusa lisanslı sporcu sayıları oranlandığında; erkek nüfusun %14' ünün, kadın nüfusun %8' inin toplam nüfusun ise %11' inin sporcu lisansına sahip olduğu görülmüştür. 10-44 yaş grubu nüfusuna göre en çok Kırşehir, Sinop, Tunceli, Artvin ve Ardahan illerinde sporcu lisansı kaydı görülürken; bu grupta erkek sporcu lisansının en çok Kırşehir, Sinop, Tunceli, Bartın ve Bayburt' da bulunduğu; kadın sporcu sayılarında en çok oranın Kırşehir, Sinop, Tunceli, Artvin ve Ardahan' da olduğu belirlenmiştir. 10-44 yaş grubunda en az sporcu lisansı sayısı kadın, erkek ve toplam nüfusa göre Şanlıurfa, Van, Hakkari ve Diyarbakır olduğu görülmüştür. 2018 yılında toplam nüfusa göre en fazla lisanslı sporcu sayısının Karadeniz, en az sporcu sayısının ise Güneydoğu Anadolu bölgesinde olduğu görülmektedir. 2018 yılında çocuk, genç ve yetişkin (10-44 yaş) nüfusa göre bölgesel olarak en fazla sporcu Karadeniz bölgesinde, en az sporcunun Güneydoğu Anadolu bölgesinde olduğu görülmektedir. Yaş gruplarına göre 2018 yılındaki lisanslı sporcu sayılarının çocuk, genç ve yetişkin (10-44 yaş) nüfusa göre oranları incelendiğinde, yaş gruplarına göre çocuk, genç ve yetişkin nüfusuna oranla en çok 35-39 yaş grubu lisans sayısı bulunurken; en az 40-44 yaş grubunda sporcu lisansı bulunduğu görülmüştür. Genel olarak yaş gruplarında 40-44 yaş grubu dışında sporcu lisansı oranlarının çok farklılık göstermediği görülmüştür.

Araştırmadan elde edilen veriler ışığında Türkiye' deki lisanslı sporcu sayısının genç nüfusun yoğun olan ülkemizde düşük düzeyde olduğu sonucuna varılmıştır.

Farrel ve Shields (2002), tarafından İngiltere'de "Sağlık Araştırmaları" çalışmasına göre spor katılımının hane geliri ile pozitif ilişkide olduğu sonucuna varılmıştır (Erkan, 2017). Oysa ki Türkiye'deki lisanslı

sporcu sayılarının bölgesel dağılımının bu yönde olmadığı görülmektedir. Buradan çıkarılan sonuç spora katılım düzeyinin maddiyata dayanmadığıdır.

Aynı bölgede (Doğu Anadolu bölgesi) bulunan iki ilin hem en fazla hem de en az sayıda lisanslı sporcu bulundurması farklılıkların genel spor politikasından ziyade il düzeyinde yapılan uygulamalardan kaynaklandığını düşündürmektedir. Gençlik ve Spor Bakanlığının 2018-2022 Stratejik Planında belirtilen "Bakanlığın taşradaki iş ve işlemlerinin bağlı kuruluşlar üzerinden yürütülmesi" gibi öngörülerin sanılanın aksine sahada pek geçerli olmadığı görülmektedir. Bunun için öncelikle genel spor stratejilerinin uygulamaya yönelik eğitimleri ve hedefleri oluşturulmalıdır. Bu hedeflere yönelik bölgesel ve ulusal politikaların uygulanmaları yerinde denetlenmelidir.

Sporculara ait sayısal verilerin incelenerek ülke spor politikasına yön verilmesi, sporcu sayıları yüksek veya çok düşük olan bölgelerde durum analizi yapılarak olumlu ve olumsuz durumların belirlenmesi; kadın sporcu sayılarının neden az olduğunun araştırılıp önlem alınması araştırma sonucunda önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Babic, M.J., Morgan, P.J., Plotnikoff, R.C. et al. Sports Med (2014) 44: 1589. <https://doi.org/10.1007/s40279-014-0229-z>
- Erkan, M. (2017) Türkiye'de Spor Endüstrisi Ve Spora Katılım Profiline Belirlenmesi, Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü

- Farrell, L.; Shiels M.A (2002) Investigating the economic and demographic determinants of sporting participation in England, Journal of the Royal Statistical Society Series A (Statistics in Society) 165(2):335-348
- Gençlik ve Spor Bakanlığı Stratejik Planı 2018-2022
- Karasar, N. (2003) Bilimsel Araştırma Yöntemi, Nobel Yayıncılık
- Paul Downward (2007) Exploring the Economic Choice to Participate in Sport: Results from the 2002 General Household Survey, International Review of Applied Economics, 21:5, 633-653
- Smith, R. E., & Smoll, F. L. (2002). Youth sports as a behavior setting for psychosocial interventions. In J. L. Van Raalte & B. W. Brewer (Eds.), *Exploring sport and exercise psychology* (pp. 341-371). Washington, DC, US: American Psychological Association.